

se i u djelima koja podsjećaju na zbivanja iz II. svj. r. (*Kolona*, 1948), kao i u mapama crteža *Žene u logoru* (oko 1942) i *Pod okupacijom* (1946, s predgovorom M. Selakovića). Nakon toga vraća se pejzažu Dalmatinske zagore, koju je u hrv. književnosti prikazao njegov otac D. Šimunović (*Vrlička gradina*, 1952; *Klis*, 1954). U analizi surovoga pejzaža Zagore paleta se smiruje u zagasite tonske odnose (crno, smeđe, zeleno); pojedine su površine omeđene bijelim linijama koje dinamiziraju plohu i slici daju uvijek drukčiji ritam. Prijelom označava slika *Doc* (1954) svojom ritmičkom strukturom i osobitim bogatstvom reducirane palete. Izraz se sve više sažima 1956–58 (*Kameni brijeg*, 1956; *Međe na brijegu*, 1957; *Pejzaž u Zagori*, 1958). Ponekad su u pejzaž ukomponirani stilizirani likovi žena, koji djeluju kao da su srasli s oporim tlom (*Žene u Zagori*, 1957). Oko 1960. geometrizirani se elementi smekšavaju, a naglašuju se unutrašnja tektonika i valoviti ritam omeđenih polja (*Ograde*, 1960; *Stare međe*, 1962). Motiv je sveden na osnovne odnose, a pikturnalna su sredstva štedljivo upotrijebljena; u tome razdoblju nastaju djela prepoznatljiva izraza i dosljedne stilske sinteze (*Sivi kamenjar*, 1963). Poč. sljedećega desetljeća Š. se postupno okreće »apstrakciji« u kojoj je semantička podloga uvijek vidljiva, premda se u nekim djelima pojavljuju i metafizička obilježja (*Nestajanje*, 1971; *Stara privedenja*, 1973). Slijede vizionarski doživljaji u mnoštvu varijacija (*Sjene kamenjara*, 1977) kao i niz prozračnih akvarela. Zgušnjavanje izraza, spiritualizacija doživljaja i rasplinjavanje motiva u svjetlosti glavne su odrednice djela iz posljednjega razdoblja, u kojima se slikar usredotočuje na simboliku detalja (*Davni tragovi*, 1985; *Ruševine*, 1988). Š. je izraziti primjer slikara koji izrastajući iz zavičaja dolazi do univerzalnih značenja ostvarenih modernim izrazom neponovljive sugestivnosti. — God. 1992. darovao je dio svojih djela kao i djela K. Kantoci Mostarskoj biskupiji, a 1994. i Modernoj galeriji u Zagrebu.

Samostalno je izlagao u Zagrebu (u nekoliko navrata sa suprugom, kiparicom K. Kantoci), Beogradu, Splitu, Novome Sadu, Dubrovniku,

Osiijeku, Zadru, Šibeniku, Sarajevu, Subotici, Čakovcu i Pragu. Retrospektivne su mu izložbe priređene u Beogradu 1967. i Zagrebu 1978.

LIT.: Lj. Babić, U sjeni velikih majstora, Obzor, 1935, 208. — Z. Vojnović, Frano Šimunović — studije iz Španije, Književnik, 1935, 10. — J. Kaštelan, Uz slike Frane Šimunovića, Jadranski dnevnik, 1938, 122. — M. Šeper, Novije hrvatsko slikarstvo, HS, 1940, 5. — I. Šrepić, Hrvatska umjetnost, Zagreb 1943. — G. Gamulin, Izložba Antunac — Šimunović, Republika, 1945, 3. — D. Dragojević, Frano Šimunović, Umjetnost, 9. II. 1958. — G. Gamulin, Tamni pejzaži Frana Šimunovića, Izraz, 1958, 6. — V. Kružić-Uchytíl, Frano Šimunović, Zagreb 1958. — D. Dragojević, Frano Šimunović (katalog), Beograd 1962. — I. Zidić, Promicanje kamena, Izraz, 1962, 10. — M. Šolman, Frano Šimunović — Ksenija Kantoci, ŽU, 1972, 18. — Lj. Miška, Ksenija Kantoci — Frano Šimunović (katalog), Zagreb 1976. — J. Uskoković, Frano Šimunović — slikarstvo, crtež 1932–1977 (katalog), Zagreb 1978. — G. Gamulin, Frano Šimunović, Bol 1988. — V. Gotovac, Šimunović, predosjećaj sloma (katalog), Zagreb 1992.

ŠIMUNOVIĆ, Zlatko, slikar (Otočac, 14. XI. 1936 — Zagreb, 31. XII. 1995). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1962 (M. Tartaglia). Bio je suradnik Majstorske radionice K. Hegedušića 1962–67. Njegovi prvi kolaži i pokretni objekti nastaju u tragu racionalno-konstruktivističkih ideja EXATA 51 i »Novih tendencija«. Osnovne geometrijske oblike ili tijela (krug, kugla, kocka) razlaže i preoblikuje u prostoru uz pomoć pokretnih elemenata i kromatskih vibracija (*Mobilna skulptura*, 1975). Njegova su djela zasnovana na strogim matematičkim uzorcima, a izravnim djelovanjem promatrača mijenjaju se od »zadanih« do »nepredvidljivih« kombinacija (ciklus *Transformobili*, poslije 1985). Bavi se grafikom, lik. oblikovanjem, televizijskom scenografijom i uređivanjem interijera. — Samostalno je izlagao u Zagrebu (1967, 1978, 1982, 1989), Novome Sadu (1979), New Yorku (1979), Dubrovniku (1981) i Samoboru (1986).

LIT.: Ž. Sabol, Zlatko Šimunović (katalog), Zagreb 1978. — L. Lomgren, Zlatko Šimunović (katalog), New York 1979. — M. Grčić, Zlatko Šimunović (katalog), Zagreb 1989. — Ž. Sa.

ŠIPAN, otok SZ od Dubrovnika, najveći među Elafitskim otocima. Od XI. je st. pod upravom Dubrovnika. O prapov. nastanjenosti svjedoče središnja gradina na Veljem vrhu (243 m) i kamene gomile na sjevernoj, slabo

